

nijec. Udeležba je bila zelo velika. Prišli so možje in mladenci ne samo iz slovenjegraškega okraja, marveč deloma tudi iz Koroške v tolikem številu, da v veliki sobani stare šole niso imeli prostora. Predavala sta dr. Hohnjec in nadrevizor Pušenjak.

Mozirje. Tu se je vršil dne 21. decembra v gostilni Sirmšek lepo obiskan shod Kmečke zveze, kateremu je predsedoval Cesar Ivan. Dr. Ogrizek burno pozdravljen je v poljudnih besedah obrazložil kmečki položaj in pokazal pota, kako se zamore kmet, obrtnik, delavec iztrgati iz rok svojih oteruhov in po kakšnih poteh naj hodi, da ostane duševno čvrst in pošten. Vsi navzoči so navdušeno odobraval govor dr. Ogrizeka in sklenili, da se hočejo tesno oprijeti Kmečke zveze in le pri njej iskati samopomoči. Sprejeto se je 8 važnih resolucij. Izvolil se je nov odbor Kmečke Zveze. Odborniki so obljubili, da hočejo vneto delovati za blagor ljudstva in izvesti organizacijo od hiše do hiše. Mozirjani ostanemo zvesti Kmečki zvezi. Neznatnejše pa privoščimo liberalni Samostojni.

Gospodarske novice.

Jugosl. vinogradar in vočar je dobro urejen list, ki se peča samo z vinogradništvom in sadjarstvom. Izhaja v Zagrebu. Izhaja enkrat na mesec in stane 24 K na leto.

Obnovebelgijske industrije. Glasom poročila belgijske legacije v Beogradu so dela obnove belgijske industrije že toliko napredovala, da je mislili na zopetno vzpostavitev kupčijskih zvez s svetovnimi tržišči. Kot predmete, ki jih bo Belgija v kratkem izvažala, navaja legacija naslednje: steklo, šipe, creta, kozarci, steklenice, potrebščine za razsvetlavo, cement, keramične kocke iz cementa in glin, lovske puške, različni kemični material, barve, lake, volne, tkanine, klobučevino, izdelki iz usnja, obuvila iz usnja, torbice za dame, klobučarske izdelke, barvaški papir, igralne karte, molitvenike, svele podobne, vzgajalce, pohištvo, igrače, sukanec, svilo, material za telefonske in brzojavne naprave, žeblice, vijake, kuhinjsko in emailirano posodo, kovinaste izdelke za polnjenje, potrebščine za razsvetlavo, kandite, vodovodne in plinske cevi, material za železnice, vagoni, poljedelsko orodje, nožarske izdelke, kirurške instrumente, čipke, bombaževе tkanine, 18 plavžev je za v obratu. Število obnovljenih obratov narašča od meseca do meseca. Nadaljne informacije je dobiti pri „Legation de Belgique“ v Beogradu.

„Bog kaznuj Angleže“ ta klic je došel ob začetku vojske po vseh krajih, kjer so bivali prevzeti Nemci in zakrknjeni nemčurji. Bog pa ni kaznoval Angležev, temveč Nemce radi njih ošabnosti. Nemška trgovina je uničena, dočim imajo Angleži svetovno trgovino sedaj zopet v svojih rokah. Priporili so si sedaj za svojo roko še nove trge, posebno v južni Ameriki in v Orientu.

Svetovna trgovina. V trgovini nam za prednjačijo severni Amerikanci. Preteklo leto je bila samo njihova trgovinska bilanca aktivna, vse druge države, ki se bile udeležene v vojski, imajo pasivno trgovinsko bilanco. Severna Amerika je lansko leto 10 mesecev uvozila za 3113 mil. dolarjev, izvozila za 6546 mil. dol., torej znaša aktivum 3397 mil. dolarjev. Francija je izvozila (9 mesecev) za 4810 mil. frankov, uvozila za 20.774 mil. frankov. Anglija (11 mesecev) izvozila 846 mil. funtov, uvozila za 1463 mil. funtov. Nemčija (celo leto) izvozila 10.000 mil. mark, uvozila 21.000 mil. mark, Nemška Avstrija izvozila 2600 mil. kron, uvozila 5400 mil. kron. Kako stojimo v Jugoslaviji z izvozom in uvozom, ne vemo, ker vodi našo trgovinsko politiko popolnoma nezmožen človek, ki se razume samo na malenkostne politične intrige. Trgovinski minister dr. Kramer se dosedaj ni objavil niti najmanjše statistike, tako da zaostajamo v tem oziru celo za najbolj nekulturnimi državami. Njegov najbolj ovelo uvoz so namški židje. Naprednjaki delajo nepopolno nazadnjačo politiko na celi črti.

Molčni tečaji. Kmetijsko poverjeništvu namerava letos po deželi prirediti nekaj enotedenskih potovanja molčnih tečajev. Namen teh tečajev je, opozoriti živinorejce na veliki pomen pravilne in čiste molže za mlaičnost krav. Pončevalo se bo praktično in teoretično pravilni način molže in poglavitna pravila za oskrbo mlečne živine. Tečaji so brezplačni; udeležence zberejo krajevni faktorji, ki morajo tudi preskrbeti za primeren prostor, kjer se bodo predavanja vršila. Kot udeleženci tečaja pridejo v poštev dekleta, dekleta in gospodinjice ter mlajši fantje. Živinorejske zadruge, kmetijske podružnice in občine, ki želijo v svojem področju takšnega poučnega tečaja, naj vložijo prošnje za prireditve istega na poverjeništvu za kmetijstvo v Ljubljani. V prošnji je navesti, koliko udeležencev se je prijavilo in da je za primeren prostor za predavanje preskrbljeno.

Zakaj nam vlada ne preskrbi petroleja? V zagrebškem „Trgovinskem listu“ čitamo, da je sedaj v sosednih državah na razpolago za izvoz dovolj petroleja in bencina. Samo pobrigati se je treba, da ga spravimo v naše kraje. Takaj se zopet vidi lahkomišljnost liberalcev in socialistov, ki imajo sami vlade v rokah, da ne poskrbijo ljudstvu petroleja. Liberalni in socialistični ministri se vozijo v salonskih vozovih po svetu, a za take reči se prav noben vrag ne zmeni. Petrolej, ki ga je prejšnji prehranjevalni minister dr. Korošec v velikih množinah naročil iz Amerike, se valja krivice sedanje preložitve v isto,

dobili povečini v roke tihotapei in verižniki. Sedanja vlada je za nič, zategadelj nimamo petroleja.

Načrt za električno železnico iz Maribora na Pesnico, od tam v Lučane in čez Slov. gorice v Prekmurje, je izdelal inženjer Nalff, ravnatelj falske elektrarne. Proračun znaša 5-6 milijonov K. Železnica bi bila napeljana ob cesti.

Železo za ključavničarje, kovače in kovinarje. Gospodarsko komisija za stvarno demobilizacijo je sklenila s kranjsko industrijsko družbo na Jesenicah pogodbo, po kateri je družba obvezana odstopiti uradu za pospeševanje obrti večjo množino raznovrstnega železa. Opozorjamo obrtnike, da takoj priglasijo svoje potrebe ter dimenzije natančno navedejo. Priporočamo, da več obrtnikov skupaj naroči celo vagonsko pošljev, in sicer se mora naročiti od vsake dimenzije najmanj 500 kg. Na manjša naročila se ne bomo mogli ozirati, zato priporočamo zadržam, da za vse obrtnike v njihovem okraju skupno naroči potrebno železo.

Mlinarjem. Urad za pospeševanje obrti ima na razpolago manjšo množino svile za sita št. 7. Interesenti naj se zglase najkasneje do 24. t. m.

Podpore za plemenske bike in merjasce podeljuje Slov. kmetijska družba v Ljubljani. Natančnejši pogoji so navedeni v „Kmetičevem“ št. 24.

Cene vina neprestano rasejo. V Italiji so pridelali samo okoli 31 do 32 milijonov hektolitrov vina, dočim so pred vojsko pridelali vsako leto 40 do 50 milijonov hektolitrov. Cene znašajo 5 do 10 lir za liter. Zelo visoko stojijo cene vina v Južni Tirolski, kjer je bila 1919 izborna vinska letina. Cene znašajo sedaj 15 do 24 lir za liter vina. Zelo mnogo vina kupijo Svicarji. Na Madžarskem je bilo malo pridelka. Cene 16 do 22 K. V Porenju je bila dobra vinska letina. Cene 20 do 25 mark. V naših krajih raseje cene vina dan za danom. Za letnik 1917 ponujajo gostilničarji 20 do 32 K. Vino leta 1918 in 1919 je v ceni precej enako: 10 do 16 K. liter. Kazar je razvidno se bo vinogradništvo v dolgednem času še vedno izplačalo, česarvno pravi Samostojni Mermolj, da je bolje saditi črešnje nego vinsko trto.

Oddaja sadnih drevesc. Slov. kmetijska družba bo oddajala sadna drevesca, fine vrste, bruške in jablane. Cena prvovrstnim 20 K, drugovrstna 16 K komad. Posamezniki in kmetijske podružnice naj nemudoma, ali pa vsaj do 25. januarja naročijo pri Slov. kmetijski družbi v Ljubljani potrebno število drevesc.

50 000 komadov kolja za vinograde, hrastovega, ima na prodaj neko veleposestvo v Pakracu v Slavoniji. Naslov prodajalca pove upravništvo lista „Jugoslavanski vinogradar i vočar“, Zagreb, Strossmayerjeva ulica 6. I.

Semenski krampir kupuje sedaj Slov. kmetijska družba, da ga bo spomladi oddajala svojim udom. Oglasite se!

Sol za kmetisko prebivalstvo. Slov. Kmečka zveza je posredovala, da se je za kmečko prebivalstvo na Slov. Stajerju poslalo več vagonov soli. Zadržana v Račah je razdelila soli štiri vagoni.

Konjski gnoj se bo potom licitacije za daljšo dobo prodal v Meljski (domobranci vojašnici) v Mariboru. Interesenti naj se zglasijo 19. januarja ob 9. uri pri upravi vojašnice poslopje VI. soba 18.

Tedenske novice.

† **Umrli je 9. januarja Jožef Kolarič** župnik pri Sv. Martinu na P. Rojen je bil l. 1835 na Žusmu. Blagopokojnemu zlatomašniku svetila večna luč.

Duhovniške vesti. Župnijo Hajdin pri Ptujju je dobil in nastopil g. Gašpar Zrnko, župnik v Pušavi. Za provizorja v Pušavi je imenovan g. Janez Vedečnik, kaplan v Šoštanju. Kot kaplan v Šoštanju je nameščen g. A. Lužar. G. Leopold Amon, kaplan v Slivnici pri Mariboru, je zavoljo bolezni stopil v začasni pokoj. Kot kaplan v Slivnici je nameščen g. Alojzij Ciglar, kaplan pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Himen. V Mariboru se je poročila 7. januarja gđ. Julčka Rutnik, učiteljica v Radvanju z gosp. nadporočnikom Francetom Zaplotnikom, vojnim sodnikom v Ljubljani. Poročil ju je č. g. Anton Tkavec, stolni vikar. Kot priča za nevesto je bil č. g. Avgust Šparl, korni vikar, za ženina pa g. Anton Plepelec, posestnik v Središču. Novoporočencema obilo sreče!

Inženir Ferdo Lupša, rojak od Male Nedelje, ki je bil dolgo let v Siamu v Aziji (nekaj časa minister, za čas vojske pa vjetnik). O svojih doživljajih bo predaval prihodnjo nedeljo, dne 18. januarja pri Mali nedelji, pozneje pa v Mariboru, Celju, Zagrebu in Ljubljani. Dobrodošel na domačih tleh.

Zborevanja v ljudskih šolah dovoljena. V šolah se smejo vršiti zborevanja. Dovoljenje

lahko da načelnik. Treba je le plačati sužzenje prostorov.

Mariborsko mestno knjigovodstvo in blagajna je razun nedelje in praznikov, vsak dan do 12. ure za občevarje s strankami odprto, kar se naj na znanje vzame.

Samostojna Kmetijska Stranka — popolnoma liberalna stranka. Kdor tega ne verjame, naj bi bil le pogledal na občni zbor Slovenske kmetijske družbe dne 30. decembra v Ljubljani. Med liberalci in Samostojneži sploh ni bilo nobene razlike. Vsi vkup so metali psove kar na debelo na krščansko mislečo moze. Liberalni advokat, svobodomiseln profesor, trgovec-milijonar, „samostojni“ verižnik, za svoj žep skrbeči vojni dobičkar, „samostojni“ šnopsar-pijanček, vse to je bilo pomešano v lepi liberalno-samostojni družbi. Res bratci enega duha, enega srca! In ker so bili v ogromni manjšini — bilo jih je samo 67, naših pa 150 — bi bili radi s kričanjem, vpitjem, psovskami in brečanjem dobili večino. Proti združenim liberalcem in „samostojnežem“ stoji danes trdno sklenjen ves krščansko misleči slovenski narod. Samostojni se pokazali svojo pravo barvo. Ti ljudje so huji liberalci in bolj zagrizeni v boj zoper katoliško stranko, nego najhuji svobodomislec. In na shodih se bodo ti razni Ureki, Drogeniki, Mermolji, Žnuderli, Medvedi, Frici in taki tiči trkali na svoja samostojna prsa: Tudi mi smo kristjani. Hinavci ste, petočizci brezverskih liberalcev in socialnih demokratov. Krinko ste si sami strgali z obraza. Poznamo vas, prav dobro vas poznamo!

Kdo spada v Samostojno? „Kmetijski list“, glasilo Samostojnih, piše v svoji števil. dne 1. jan. o tistih ljudeh na kmetih (gostilničarjih, trgoveh, nekaterih kmetih), ki so prej bili člani liberalne stranke, zdaj pa so slopili v Samostojno kmetijsko stranko. Tako so prišli v tisto stranko, v katero, kakor pravi „Kmetijski list“, spadajo. In ker spadajo v to stranko, zato je, kakor doslovno piše ta list, njih moralna in stanovska dolžnost, da pristopijo k nam. Glasilo Samostojnih torej samo odkrito izpoveda, kdo spada k njim in kdo mora pristopiti k njim: samo liberalci. Kmet s krščanskim prepričanjem med Samostojneži nima mesta.

Naše ljudstvo ne mara liberalne Samostojne Kmetijske Stranke. Skoro povsod, kamor pride liberalno-nemčurska-rdečkarska Samostojna Kmetijska Stranka, povsod jo vrže ljudstvo na cesto, kakor postopača, ki prinaša samo smrad in uši. Dosedaj so Samostojneži pogoreli na številnih krajih. Prav posebni polom pa so doživeli v teh le krajih: v Dobrojem, kjer so napodile zavedne ženske šentjurskega apostola Drogenika z mekrimi cunjami; v St. Plju, kjer je moral znani Mermolj kar zginiti pred ljudsko množico, ki bi ga bila linčala, ako ga ne bi naši voditelji ščitili; v Smartinu pri Vurbergu, kjer je moral šentjanški Fric pobrati svoja šila in kopita brez vsakega uspeha; v Selnici ob Dravi so zavedni domačini brali združenim liberalnim in nemškutarskim samostojnim zgagarjem iz Dravske doline take levite, da se do sape niso mogli priti; Drogenika so na Dobrni tako podučili, da bo dobro pomnil, kedaj je bil v šoli naših dobrnskih pristašev; kmetje v Prekmurju so dne 5. januarja za vedno odklonili lažikmetijsko Samostojno; v Gornji Radgoni in v St. Petru niže Maribora se je celo na shodih Samostojne soglasno sprejela ostra resolucija, ki obsoja izdajalsko početje te stranke; na Lavi pri Celju je imel Drogenik na „shodu“ samo tistih par oseb, ki jih je pripeljal s seboj; v Ljutomeru sta Mermolj in Žnuderl zbrala na „velikanskem“ zborovanju kar 15-20 ljudi; Samostojna je s svojim Nemcem pogorela tudi pri Mali Nedelji; hud poraz so dosegli ti preroki dne 11. t. m. pri Veliki Nedelji; v Laporju črešnjevski Kresnik in mladi Novak iz Slov. Bistrice niti prav do besede nista prišla (z blagoslovljeno vodo so poskropili pot, po kateri sta hodila) in v Črešnjevem samem je ta pisana samostojna družba od zavednih žen in mož dobila take nauke, da bo pomnila. Tudi v Slivnici pri Mariboru in v Smiklavžu so Samostojneži pogoreli. In samostojni rogovileži si še upajo trditi, da imajo ljudstvo za seboj!

Samostojna Kmetijska Stranka se do danes ni na nobenem shodu protestirala proti načrtu brezverskega šolskega zakona. Drogenik, Mermolj, Urek, Fric, Žnuderl, Nemec, Petrovič, Kene in enaki generali (brez armade! Opomba stavca) si ne upajo ziniti ne besede proti temu drznemu brezverskemu načrtu. Pa saj ni čuda! Samostojna je pod strogim jerobstvom liberalcev in socialnih demokratov.

Polom Samostojne Kmetijske Stranke na Črešnjevem pri Slov. Bistrici. Dne 11. t. m. je liberalno-socialdemokratično-nemčurska Samostojna v Črešnjevem imenitno pogorela. Kar med večernicami so škiličali shod v šolo. Med zborovalci je bilo mnogo naših. Govoril je Jevšenak, ki pa jih je slišal toliko od naših ljudi, da mu je kar sapa zaprlo. Na medklje: Zakaj se Samostojna nikjer ne izjavi proti nameravam brezverskemu šolskemu zakonu, je možakar samo zmehčeno kimal. Za njim je govoril znani vojni štajerski kandidat krmnar Kresnik. Ko je klical Samostojno, kakor žid svojo robo, so mu zavedni možje in žene klisali: Kaj boš nam ti govoril, ki si kodil na Dunaj protestirat proti uslanovitvi Jugoslavije. (Hu-